Fra skifertavle til smartboard
- skoleliv gennem 100 år

Gørding Skole ønskes et stort tillykke med 100 års dagen. Det er ikke mange hundredårige beskåret at være så flot og i så fin form, som det er tilfældet med Gørding Skole. Skolen har nu det allerbedste afsæt til at gå i gang med de næste 100 år. Endnu engang et varmt tillykke til Gørding, elever og personale med den runde dag.

Johnny Søtrup

1911 Gørding Skole 2011

Gørding Skole har lært mig ikke at give op, selv om tingene kan være svære.

Mathies 9. a.

På Gørding skole har vi lært at tage stilling, at påtage os ansvar, at respektere hinanden og hinandens meninger

Vilde, Liv, Stine B, Camilla T, Rathy, 9. kl.

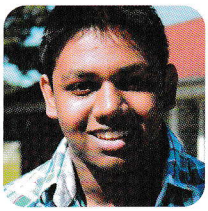

INDHOLD

03 Indledning
04 1910-1920
05 Til eftertanke...
Elev i 1911
06 Begejstret borgmester 1920-1930
08 Billedsider
10 1920-1930
11 Hvordan lugter en bænkebider egentlig?
12 Skråskrift, tyskere og isvintre
1930-1940
14 Succes for en 25-øre
1940-1950
1950-1960
1960-1970
16 Billedsider
18 Øjebliksbilleder fra en skoledag
Inklusion - hvad, hvorfor og hvordan?
Sjovt at gå i førskole, men helt ærlig, vi har ikke engang lektier for!
20 Da mormor gik i skole, måtte eleverne sidde i vindueskarmen
22 Billedsider
24 Gladere børn og bedre læring gennem bevægelse
1970-1980
25 Gøgeungen i Gørding skoles rede
1980-1990
26-27 Mere end en arbejdsplads
28-29 Vores skole
30-3 Billedsider
32-33 Læreren skaber skolen
34-35 Skolens fornemste opgave
Trist at sige farvel
1990-2000
Sagt i 6.b
36 Jubilæumsprogram
Fælles skolefoto

Kildeliste:

Olsen, Peter Ussing: På skolebænken - dengang. Nordisk Forlag, 1986.

Duus, Jørgen og Duus, Steffen: Husker du vor skoletid - Klassebillederne i 100 år. Forlaget Ny Havn, 2008.

Nielsen, Jens-Emil: Ungdomskrøniken alle bind. Bogforlaget HERNOU, 2007.

Fenger-Grønholdt, Marlene: Sorte-Hansen, Kommu-Karen og Elektro-Erik. Asterisk, nr. 3, 2010. DPU.

Lokalårbogen, Lokalhistorisk Forening for Bramming Kommune. Træk af Gørding sogns historie, bind 1 og 2.

Nielsen, Vagn Oluf Nielsen: Folkeskolen i 100 år - kampen om struktur og indhold. Uddannelse 09/2003. Undervisningsministeriet.

Nørgaard, Ellen: Indoktrinering i folkeskolen. Historier om realiteten og spøgelser i kulturkampens arena. 2008 DPU.

Rosén Rasmussen, Lisa og de Coninck-Smith, Ning: Skolen for livet. Magasinet Humaniora. December 2010, 25. årgang. Kultur og kommunikation. Det frie forskningsråd.

Tak til Gørding Sognearkiv v. Nora Olesen og øvrige medvirkende.

Udgives af Gørding Skole

Idé og salg:	Gørding Skole/JV
Layout & Prepress:	Kiva Grafisk
Tryk:	Berlingske Avistryk
Redaktion:	Trine Ramsing
Foto:	Trine Ramsing og Gørding Skoles fotoarkiv

Gørding Skole

Sydbank

Esbjerg Kommune

Fortællinger gennem 100 år

Gravkøerne er vendt tilbage til deres stald og vinkelsliberens monotone sang er forstummet. I takt med at byggestøvet stille lægger sig, står Gørding Skole anno 2011 som forvandlet. Fire års om,- til,- og nybygning er afsluttet.
Bygningen, hvor det hele begyndte for hundrede år siden, ligger stille hen. Her har den sidste elev vippet på stolen, det sidste stykke kridt har hvinet hen over tavlen, og den sidste halvt spiste leverpostejmad fra madpakken er smidt i skraldespanden. Strømmen af elever, dag efter dag, år efter år, har trættet den.
Men dermed er roen langt fra faldet over Gørding Skole. Indenfor summer personalestuen af tanker, visioner og tiltag, alt sammen for at fylde rammerne ud med et indhold, som giver eleverne de bedste muligheder for at lære og for at udvikle sig.
I denne avis tegner vi et portræt af skolelivet gennem 100 år - oplevet og fortalt af tidligere og nuværende elever, ansatte og forældre.

Rigtig god fornøjelse

Trine Ramsing

Bjarne Frederiksen ved sin 60-års fødselsdag tidligere i år

Gørding Skoles historie er skabt af de mange elever og ansatte, der gennem tiden har været en del af den - hver med deres helt egen fortælling. På disse sider har vi samlet et udvalg af disse mange fortællinger. Med denne udgivelse vil vi samtidig sige tak til Byrådet i Esbjerg for beslutningen om og gennemførelsen af en total renovering af skolens bygninger.

For mig er det en særlig glæde, at det også er lykkedes at få indvielsen af skolens renovering og det nye hus til mellemtrinseleverne til at falde sammen med skolens 100 års jubilæum.
Gennem årene har Gørding Skole uddannet tusinder af unge mennesker til vidt forskellige videre liv. Jeg har mødt tidligere elever, som har cyklet langvejs fra - f.eks. fra Tjæreborg og Darum året rundt for at komme i skole, en tur på 14 - 15 km hver vej i al slags vejr. Sådanne historier er ikke ualmindelige, når man går 50 år tilbage i tiden. Deres motiv var at få særlig god uddannelse.
Når jeg i dag går rundt på skolen, så glæder jeg mig over de gode rammer, som skolens godt 400 elever i de næste mange år skal undervises og udvikles i. Vores store, lyse klasseværelser med moderne undervisningsmuligheder giver de bedste forudsætninger for et godt arbejdsmiljø for elever såvel som lærere.
Områderne uden for udvikler vi i samarbejde med Trygfonden og Lokale- og Anlægsfonden, så vi får masser af bevægelsesmuligheder, helt i tråd med vores ønske om at fremme elevernes sundhed, og skolens dygtige personale er i fuldt firspring med at udvikle pædagogikken, så vi også på dette område kan være med i folkeskolens "superliga".
Midt i alle nyskabelserne og omvæltningerne er vi alle meget omhyggelige med fortsat at værne om den gode ånd, der gennem årene har eksisteret på Gørding Skole. Disse ting vil du sikkert kunne genkende i Trines historier.
Jeg vil gerne sige tak til alle personerne, der har stillet sig til rådighed for at få fortalt historierne fra Gørding Skole. Jeg vil også takke Sydbank for at have været med til at gøre det muligt for os at fortælle historierne fra Gørding Skoles liv gennem 100 år.

Bjarne Frederiksen

Det, der bedst karakteriserer Gørding Skole, er, at det er et lyst sted. Dels rent fysisk på grund af lokalerne, men i lige så høj grad i overført betydning på grund af den gode stemning og tone, der hersker her.
Jeg har fra dag et oplevet eleverne som glade, nysgerrige, og åbne og forældrene som imødekommende og engagerede i deres børns skolegang. Personalet, som er en rigtig god blanding aldersmæssigt og dermed erfaringsmæssigt, er indstillet på at gå nye veje og udvikle sig. Jeg synes, jeg kan mærke, at arbejdet med anerkendende pædagogik ikke bare har haft en positiv indflydelse på det, der sker i klasseværelserne, men også på omgangstonen i personalestuen. Man roser hinanden, passer på hinanden og griner rigtig meget sammen. Humoren trives godt her på skolen.
Lige nu sker der utrolig mange ting i forhold til vores måde at tænke undervisning og klasseledelse på. Det er rigtig spændende, og jeg er glad for at være blevet en del af det.

Ole Lerke

Ole Lerke begyndte som viceinspektør på Gørding skole for et halvt år siden

1910-1920

Gørding skole, marts 1911

At gå i skole i Gørding for 100 år siden er en helt anden historie end i det er i dag. Som i resten af landet gik man kun i skole i syv år. Samtidig skulle børn på landet hjælpe deres forældre med landbruget, og det betød, at der ikke var ret meget tid til at gå i skole. Nogle steder gik landsbybørn i skole hver anden dag, andre steder gik man i skole om vinteren og arbejdede så hjemme om sommeren. Modsat børn i byerne, som fik en langt bedre skolegang og dermed meget bedre uddannelsesmuligheder.

Frem til 1911, hvor Gørding Skole bliver bygget, har sognet ikke færre end syv små landsbyskoler.

Der ligger en skole ved kirken, en i Søndergade, en i Fladsbjerg, en i Bjerndrup, i Stårup, i Ilsted og i Lourup. De tre førstnævnte bliver nedlagt i 1910, mens Stårup skole fortsætter frem til 1947, Bjerndrup til 1962, og i 1966 lukkes så Ilsted og Lourup skoler.

Den ny skole bliver indviet den 1.marts, 1911.

Allerede to år efter bliver Gørding Skole omtalt i Jyllands-Posten for sit forsøg med oprettelse en særlig klasse med udvidet undervisning for *"de ældre, bedre begavede børn, hvis forældre måtte ønske det."*

Videre fortæller artiklen, at klassen har hverdagsundervisning året rundt, fem dage ugentlig, tre timer om dagen, og at der er et ønske om at udvide skolealderen til 15 år. Forsøget er alså et stort skridt i retning af at forbedre skolegangen for landsbybørn, så de i højere grad end før får mulighed for videreuddannelse.

Sammen med skolen bygger man en gymnastiksal, hvilket var ret usædvanligt på det tidspunkt. For det er først med skoleloven i 1937, at gymnastik – eller legemsbevægelse, som det dengang kaldtes - blev indført som fag.

Elev i 1911

Inge Reinholdt blev født i Gørding i 1902. Hun begyndte i skolen ved kirken, men flyttede, da den ny skole stod klar.

I 1922 var hun på højskole. Under opholdet her skrev hun denne stil om sin skolegang i Gørding.

Min første undervisning fik jeg i mit hjem, kan jeg godt sige, da fader holdt strengt på, at jeg omtrent skulde kunne læse, inden jeg kom i skole. I mit syvende år kom jeg i skole, og min hjemmelæsning havde det til følge, at jeg snart rykker op i en anden klasse, hvor det så til gengæld kneb med at følge med. På dette tidspunkt var den nye skole endnu ikke bygget, og jeg gik derfor ikke i skolen uden hver anden dag, da der kun var en lærer.

Fra mine første skoleår kan jeg ikke huske noget videre, de er omtrent udviskede af min erindring, men derimod husker jeg, at det var en stor begivenhed, da jeg skulde flyttes om i den nye skole. Der var ni klasser, hvoraf de to øverste skiller sig fra de øvrige, idet der, foruden de almindelige skolefag, også indøvedes fremmede sprog. Det blev en hel forandring at komme i den store skole, der var bestemte ordensregler, som skulle nøjagtigt overholdes, man måtte f.eks. ikke gå ind i skolestuen og hente noget, uden at man først havde fået en af lærernes tilladelse, og sådan var der mange andre småting, hvis overtrædelse blev strengt straffet. Det var jo også nødvendigt at have en bestemt orden, hvor der var ca. to hundrede børn. Af skolefag fik jeg mange, som jeg slet ikke havde kendt noget til før, såsom fysik, naturhistorie, botanik og sundhedslære. Der fandtes på skolen mange apparater til brug i fysiktimerne og mange udstoppede fugle, hvilket jeg syntes var meget interessant at høre noget om. Hvert forår var der eksamen på skolen og jeg kan huske, at jeg glædede mig til det før tiden, men når så dagen kom, var jeg alligevel bange for, at jeg ikke skulle kunne klare min opgave. Om sommeren var der gerne to udflugter, nemlig en for dem, der var over ti år, og så en for dem, der var yngre, det var jo mest de nærmeste købstæder, der blev besøgt.

For mig står min skoletid med mange lyse og gode minder, som jeg ikke så snart glemmer.

Til eftertanke…

- De første skoletandklinikker opstår. At behovet var stort understreges af, at mange børn på dette tidspunkt får et gebis i konfirmationsgave.

- Også i dette årti diskuteres lektielæsning. I Emma Gads Takt og Tone, som udkommer i 1918, forholder hun sig til spørgsmålet om lektier: "Ved det blotte Ord isner det i En. Er der noget, der er en Plage i det daglige Liv, en Faldgrube for Livsglæde og Behagelighed i Hjemmene, saa er det Lektielæsning, baade for Børnene, der efter endt Skoletid skal terpe videre hjemme og for Forældrene, der skal passe, at de virkelig terper."

- Mandlige lærere får en højere løn end deres kvindelige kolleger. I et notat fra Ålborg Lærerkreds' bestyrelse fra 1917 begrundes det således: "Lærerne må på Grund af Værnepligt og Enkeforsørgelse lønnes højere end Lærerinderne, hvis Arbejdsevne som Regel ikke står Maal med Lærernes."

Begejstret borgmester

Det var en spændt og nysgerrig Johnny Søtrup, som mødte op på Gørding Skole lige efter påske. Gennem de seneste år har han sammen med Esbjerg Byråd bevilget penge til renoveringen af skolen, og nu var det tid til at vurdere resultaterne.

Henrik og Pernille guidede borgmesteren fra personalestuen og ned i indskolingsafdelingen og udenfor, hvor de to elever fortalte om skolens eksisterende udeområder og om planerne for en rangerbane. Herefter fortsatte de til udskolingsklasserne, hvor især garderobe- og toiletfaciliteterne til hver enkelt klasse gjorde stort indtryk.
I den gamle skolegård blev Johnny Søtrup præsenteret for en forbedringsplan - et projekt, som elevrådet har ansvaret for, både i forhold til skitsetegninger, budget og indhentning af tilbud. Efter et besøg i samlingssalen og biblioteket sluttede rundvisningen af i den helt nye mellemtrinsbygning, hvor håndværkerne var i gang med de afsluttende detaljer.

Positiv konklusion

"Jeg er meget imponeret og meget glad for at se, at de millioner, vi har sat af til Gørding Skole, er blevet brugt rigtig godt," sagde Johnny Søtrup efterfølgende. "Det er imponerende, at renoveringen er så vel-lykket, at jeg faktisk flere gange kommer i tvivl om, hvorvidt det, jeg ser, er nybygget eller bare renoveret - og jeg er nødt til at spørge undervejs. Her er noget at være stolt af, og jeg kan også mærke på Henrik og Pernille, at de er både stolte af og glade for deres skole. Vi ved jo, at det er vigtigt med gode fysiske rammer, fordi det giver bedre trivsel og bedre indlæring. Derfor prioriterer vi også renovering af skoler højt."

En god situation i en ellers svær tid

At Gørding skole nu er gearet til de næste 100 år, glæder borgmesteren, der lige nu har det svært med skolelukningerne rundt om i kommunen, fordi det altid gør ondt på lokalsamfundene at miste en skole.
"Gørding skole har en god størrelse, fantastiske rammer og ligger centralt i byen lige ved siden af idrætshallen. Det giver nogle gode synergimuligheder. Og når I bliver helt færdige med udenomsarealerne og playspottet, så bliver området i endnu højere grad et naturligt samlingssted for byens børn og unge. Det glæder jeg mig til at se - det bliver prikket over i'et" forklarede han.

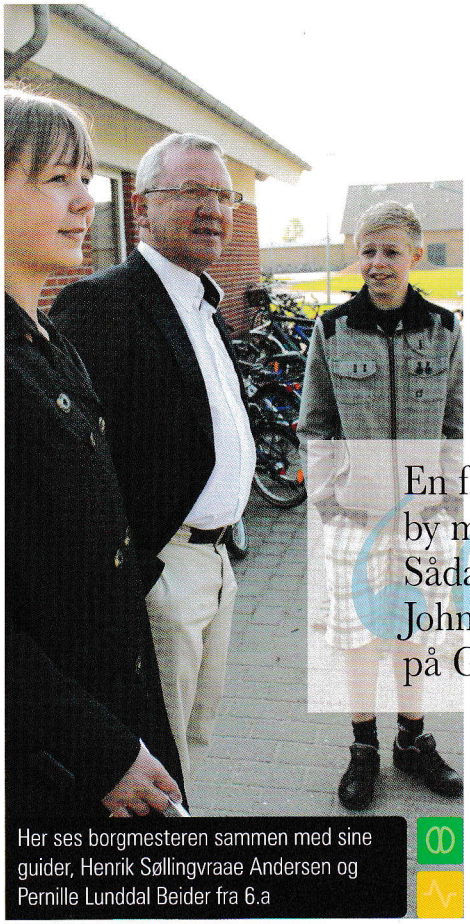

Her ses borgmesteren sammen med sine guider, Henrik Søllingvraae Andersen og Pernille Lunddal Beider fra 6.a

Skole og by på rette spor

"Både skolen og byen er jo i gang med en forskønnelses- og oprustningsfase, som bliver en stor gevinst for lokalsamfundet", konstaterede Johnny Søtrup med tanke på byforskønnelsesplanen til mere end ti mio. kroner, som er sat i gang for Gørding.
"Mange mennesker ønsker at bo i et overskueligt og trygt lokalsamfund med gode faciliteter som dem, I har her. Samtidig ligger Gørding centralt placeret i forhold til de større byer i regionen.

> En flot og velfungerende skole i en by med store udviklingsmuligheder." Sådan lød ordene fra borgmester Johnny Søtrup efter en rundvisning på Gørding Skole

Med motorvejen så tæt på kan man være i Esbjerg eller Kolding inden for en halv times tid. Det er en god afstand at pendle i.
Der er ingen tvivl om, at Gørding er på det rigtige spor. Jeg kan se et stort potentiale i byen, og det skal vi i byrådet være opmærksomme på at udvikle endnu bedre," sluttede Johnny Søtrup.

Efter en fremvisning af hjemkundskab og sløjd, fanger en gruppe biologielever fra 4.b og deres insektfund borgmesterens opmærksomhed

1920-1930

I 1920 findes omkring 3800 skoler i Danmark og 450.000 børn i den skolepligtige alder. I dette årti drøfter spørgsmål vedrørende folkeskolens fremtid, som fx om det fortsat skal være præsterne, der har tilsyn med undervisningen, om læreruddannelsen er god nok og om skolegangen i byerne og på landet skal gøres mere ensartet (Venstre og De Konservative er imod - de mener, at børn på landet kun skal gå i skole hver anden dag, så de kan tage del i det praktiske arbejde.)
Hverdagen i folkeskolen er fortsat præget af hård disciplin og stor forskelsbehandling. Ikke kun i forhold til om man går i en byskole eller en landsbyskole, men også i forhold til ens livsvilkår. I 1927 udkommer læsebogen Ole-Bole ABC for første gang. Den bliver trykt i 900.000 eksemplarer og anvendes i skolerne frem til 1960, hvor den afløses af Søren og Mette- bøgerne.

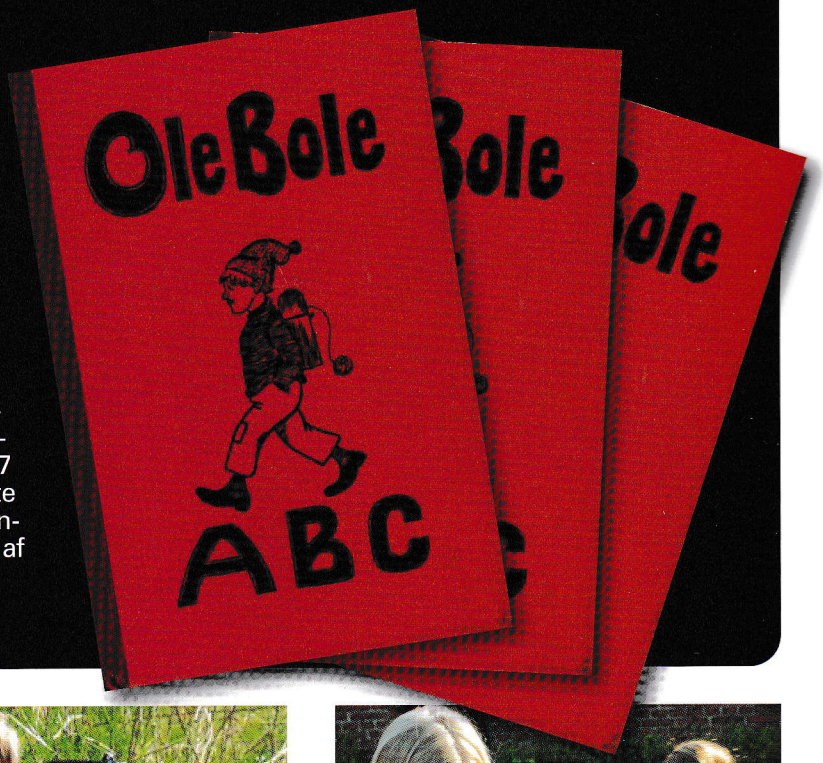

Hvordan lugter en bænkebider egentlig?

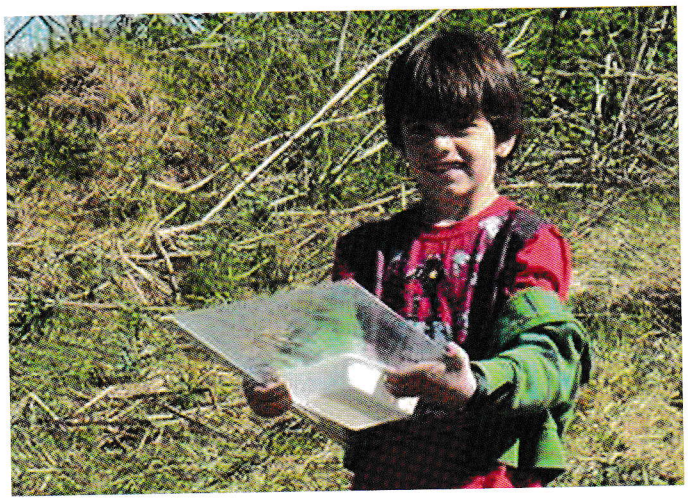

Smartboards, lækre, nye lokaler med lys og plads. Og så bver personalet på Gørding Skole sig i år med hjælp fra Pædagogisk Udvikling i at flytte undervisningen udenfor. Umiddelbart virker det måske en anelse paradoksalt, men der er mange gode grunde til at arbejde med udeskole.
"Der sker noget, når vi kommer ud af de vante rammer," siger Susanne Thomsen, som er børnehaveklasseleder og som gennem et par år har holdt "skovskole" med børnene i perioder.
"Børnene opdager nye kompetencer hos hinanden. Fx finder de lynhurtigt ud af, hvem der er modig, når der skal samles insekter op, eller hvem der er god til at finde de bedste steder at lede efter insekter. Og når man oplever hinanden på nye måder, opstår der nye venskaber på kryds og tværs."
For de større børn giver udeskolen mulighed for bevægelse og frisk luft, hvilket giver energi og dermed betyder bedre læring for de fleste. "Fordelene ved udeskole er åbenlyse," siger Carina Madsen, lærer. "For mig ligger udfordringen i at tænke anderledes. Jeg har haft en forestilling om, at udeskole betød, at jeg skulle opfinde nyt undervisningsmateriale og tilbringe dage foran lamineringsmaskinen, men sådan er det jo slet ikke. Vi kan sagtens tage helt almindelige opgaver med ud," forklarer hun.
Susanne Thomsen tilføjer, at børnene lærer på en anden, mere intens måde, når de bogstavelig talt er midt i deres emne.
"Når man skal lære om insekter, så betyder det noget, at man kan trykke lidt på dem og lugte til dem. Nu ved vi, at en bænkebider lugter af våd jord."

Et eksempel på, hvordan fattige arbejdere helt åbenlyst blev betragtet som ringere mennesker findes i et avisuddrag fra 1926. I denne gengivelse er navnene fjernet, men i den oprindelige tekst optræder de. (Træk af Gørding sogns historie, bind 1, 1994)

To Gørding-drenges død i rævegrav ved Bramming

avisnotits fra 23.12. 1926
De var gået hjemmefra for at klare sig selv og havde indrettet sig i en gammel rævegrav. Jorden skred sammen over dem, mens de sov, de er blevet dræbt på stedet. Drengene stammer fra et yderst fattigt hjem med en stor børneflok, som det ikke altid har været nemt at styre. Ofte måtte faderen henvende sig til sognefogeden, når drengene blev for slemme. Omkring 1. december forlod drengene hjemmet og har således i tre uger strejfet rundt derude på heden. Almindelige mennesker gyser ved tanken, men for de to drenge, hvis begavelse lå under middel, har dette liv måske ikke været så slemt. Forældrene er trætte og sløve mennesker, det evige slid for det daglige brød har sløvet deres hjerner, så de næppe sanser, hvad der foregår omkring dem.

Carla Søhus (1914 - 2002) skriver i sin erindring i Træk af Gørding Sogns historie, 1994:

Fra min skoletid husker jeg bedst lærer Drejer. Ham var vi meget glade for, han gjorde nemlig ikke forskel på arbejderbørn og børn fra gårdene. Det var der andre lærere, der gjorde.
Vi havde træsko på i skole, og så havde vi kludesko med.
Da jeg var 11 år, kom jeg ud at tjene om sommeren første gang. Vi gik nemlig kun i skole om vinteren.
Jeg var så træt af at gå i træsko, jeg ville gerne have et par rigtige sko. Det havde de bedrestilledes børn. Min far sagde, at hvis jeg selv kunne spare de 9, 50 kr. sammen, som skoene kostede, måtte jeg købe dem. Månedslønnen, hvor jeg tjente, var 10 kroner, og hver dag, når jeg kørte med barnevognen, var jeg nede forbi skomager Hansen. Han havde nemlig et par brune sko med rågummisåler og en rem over, dem skulle det være. Da jeg fik min månedsløn, gik jeg direkte ned og købte de brune sko.
Der var stor forskel på rig og fattig dengang. Vi fik vores tøj foræret, det var aflagt tøj, som blev syet om.
Min første nye frakke fik jeg til min konfirmation.

Skråskrift, tyskere og isvintre

Skolegang i Gørding i årene 1937-1946

Marie Reinholdt Madsen er født i 1930 og opvokset i Hessellund som eneste barn af Magnus Madsen og Inger Reinholdt.

De første skoleår

Skoleåret begyndte den første maj. Min forskolelærerinde hed Fru Frandsen - en bestemt dame, men vi kunne godt lide hende. De første år af min skolegang husker jeg ikke så meget af, men jeg husker, at vi lærte at læse ud fra Ole Bole ABC. Det var udelukkende stavemetoden. I-S siger is. Ikke noget med lydmetoder eller den slags, man bruger i dag. Og når vi skulle skrive, var det med skråskrift fra begyndelsen.

Udsnit fra diktat i 5. klasse.

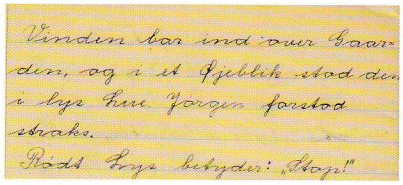

Om sommeren begyndte skoledagen klokken 8.00, om vinteren en time senere, og lørdag var også en skoledag. Vi var i skole til klokken 16, men havde en times frokostpause, hvor vi kunne nå at cykle hjem og spise varm mad.
I 4. klasse fik jeg Hr. Drejer, som jeg var meget glad for. Han var så levende i sin måde at undervise på. Alt blev fortalt så spændende og levende. Fx skulle vi i historie lære om adelsmanden Torben Oxe. Hr. Dreyer kaldte ham altid Torben Qu, (for de knapt så jyskkyndige her oversat til rigsdansk: Ko). Det, syntes vi, var morsomt, og jeg har aldrig glemt historien om Torben Oxe. Drejers entusiasme og evne til at gøre historien levende, vakte min begejstring og interesse for faget, som har fulgt mig lige siden.
På samme tidspunkt - altså i 4. klasse - begyndte vi at få karakterer. Det foregik efter 15-skalaen, også kendt som ug-skalaen, og vi gik meget op i vores karakterer. Dengang blev vi delt efter 5. klasse, og hvis man gerne ville i realen, så skulle man jo klare sig godt.

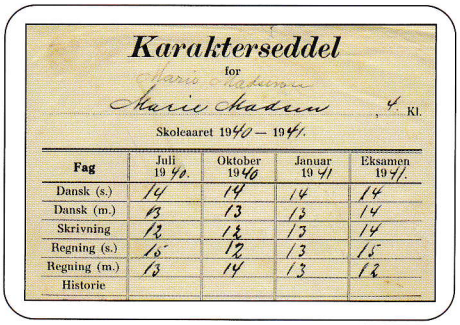

Karakterseddel

for

Marie Madsen 4. Kl.

Skoleaaret 1940 — 1941.

Fag	Juli 1940.	Oktober 1940	Januar 1941	Eksamen 1941.
Dansk (s.)	14	14	14	14
Dansk (m.)	13	13	13	14
Skrivning	12	12	13	14
Regning (s.)	16	12	13	15
Regning (m.)	13	14	13	12
Historie				

Tyskerne kommer

Jeg husker tydeligt den 9. april. Af en eller anden grund skulle jeg møde senere. I hvert fald stod jeg sammen med mine forældre i gårdspladsen om formiddagen og så flyvemaskinerne. Trods det blev jeg sendt i skole. Her stod nogle af de større piger ude i skolegården og græd.

De første år mærkede vi nu ikke meget til besættelsen udover de praktiske ting. Det var fx svært at få ordentlige dæk til cyklerne, hvilket var et problem for de mange elever, som kom fra de omkringliggende byer. Håndarbejde havde vi ikke meget af - jeg er senere kommet frem til, at der vel ikke var materialer at få. De årlige udflugter, som plejede at gå til de lidt større byer i omegnen, blev også aflyst.

Men i 1943 tog tyskerne så en stor del af skolen. Dels den helt nyopførte bygning, men også halvdelen af den oprindelige skolebygning . Der blev spærret af, så vi mærkede ikke tyskerne i dagligdagen, bortset fra at deres tilstedeværelse betød, at vi måtte undervises andre steder. Så både Sejrsgården, missionshuset og forsamlingshuset blev i perioder brugt som skolestuer.

Ryggen mod mælkespanden

Turen på to kilometer til og fra skole foregik på cykel, uanset hvordan vejret var. Men under krigen havde vi nogle usædvanligt kolde vintre med ned til 30 graders frost, og så fik vi somme tider lov til at køre med mælkekusken. Så sad vi bag på vognen med ryggen op ad spandene, som var lune af den nyhentede, varme mælk. Og kusken lod os låne en kappe, som vi fik over benene. Han var et rart menneske.
Andre dage foregik transporten i kane hen over de sneklædte marker ved Gørdinglund. Når det var så koldt, tog vi ikke hjem for at spise i pausen, men fik lov til at blive i klassen og spise vores madpakker.

Vi skal da også strejke

På et tidspunkt mens vi gik i realen, udbrød der generalstrejke i Danmark. Da vi hørte om det i skolen, blev en lille gruppe af os enige om, at det ville vi bakke op om. Så vi gik i strejke og cykle-

> Jeg tænker tilbage på min skolegang i Gørding med glæde og taknemmelighed.

de hjem til min veninde. Hun boede på en lidt større gård, hvor de havde telefon. Der gik da heller ikke lang tid, før skoleinspektøren ringede og bad os afblæse strejken, selvom vores påfund tydeligvis morede ham. Og så cyklede vi tilbage til skolen igen.
Episoden viser, synes jeg, at selv om der måske

nok var en anden disciplin i skolen dengang, så var det jo ikke sådan, at vi børn var bange for lærerne og aldrig kunne komme i tanke om at gøre noget skørt. Når jeg tænker tilbage, så er det da rigtigt nok, at der sommetider var en, der fik et rap af spanskrøret, men det var noget, de færreste tog sig af. Det var i hvert fald ikke gennem spanskrøret, at en lærer skabte respekt omkring sig. Det hang udelukkende sammen med, hvordan han eller hun var.

Lyst til at lære mere

Jeg havde nogle meget dygtige lærere, som var inspirerende, og som har haft stor betydning for, at jeg som en af de meget få piger fra landet fik lov til at læse videre på Statsskolen i Esbjerg. Faktisk var vi kun to piger fra min årgang. Når jeg fik lov, skyldes det dels, at min mor selv havde ønsket at blive lærer, men nok i lige så høj grad, at min lærer på et tidspunkt sagde til min far, at han skulle lade mig komme i gymnasiet.

At Gørding skole virkelig havde dygtige lærere, blev også tydeligt på gymnasiet. Man sagde jo ellers, at børn fra byskolerne fik en bedre skolegang end os fra landsbyskolerne, men vores færdigheder og kundskaber var helt på linje - og på nogle områder bedre - end de andres.

I år er det 65 år siden, hun afsluttede sin skolegang på Gørding Skole. Og når skolen holder jubilæumsfest lørdag den 18. juni, skal Marie Reinholdt Madsen naturligvis med. Sammen med de syv af hendes klassekammerater fra dengang, som det er lykkedes hende at få fat i. For mange af dem er her ikke mere...

1930-1940

Frem til 1933 er det præsterne, der har tilsyn med skolerne og skal sikre, at undervisningen foregår i overensstemmelse med de kristne tanker. Men fra dette år begrænses det til kun at omfatte religionsundervisningen.
Den tiltagende industrialisering af landet sætter også sit præg på folkeskolen. Med den kommer nemlig behovet for andre kompetencer og mere uddannelse. Derfor vedtages i 1937 en ny skolelov, som dels skal sikre, at elever på landsbyskolerne får samme antal lektioner som børn i byerne og dels åbne op for, at flere fortsætter i skolen i stedet for at gå i lære eller komme ud at tjene efter 7. klasse. Man indfører en såkaldt "eksamensfri mellemskole" som et tilbud til de børn, der ikke er bogligt stærke. Tanken bag er, at de vil tage to år mere i skolen, hvis blot de ikke behøver gå til eksamen. Ideen slår dog aldrig rigtig an.

Succes for en 25-øre

***Christen Sørensen**, stående, nr. to fra venstre, tog eksamen i Gørding i 1961 og blev siden professor i økonomi. Blandt meget andet har han gennem en årrække været dels medlem af, dels formand for Det Økonomiske Råd. Følgende er et uddrag fra hans beretning om opvæksten i Gørding, trykt i Lokalårbogen for Bramming kommune i 2006:*

"Der er især en lærer fra Gørding, jeg ofte tænker på med taknemmelighed: lærer Beksgaard. Regne- og matematiktimerne var højdepunkterne for mig, og her - som i fysik/kemi samt i gymnastik - stod han for undervisningen.

Én episode står mig særligt klart. Hovedregning var en af mine stærke sider, og hovedregning var dengang en integreret del af undervisningen. En dag udlovede Beksgaard 25 øre - tror jeg - hvis vi kunne slå ham i hovedregning. Jeg vandt - var hurtigere. Men jeg ved ikke, om Beksgaard med vilje lod mig vinde. Som underviser ved jeg, hvor vigtigt, det er at give eleverne/de studerende selvtillid. Og derfor ynder jeg også, når muligheden opstår, at lave sådanne "numre". Jeg glemmer nemlig aldrig den selvtillid, som "sejren" over Beksgaard gav mig.

Det var ikke alle lærerne, jeg havde det lige godt med. Årsagen hertil skal bestemt også henføres til mig, idet jeg ikke altid var lige let at have med at gøre. Jeg var helt klart den elev i min klasse, der blev sat uden for døren flest gange. Jeg havde vanskeligt ved at forholde mig i ro, hvis der ikke skete nok. Beksgaard fortalte mig senere, at én af hans strategier til at sikre, at der var opmærksomhed i timerne var, at vi skulle bestille så meget, at energien blev koncentreret herom. Denne strategi har jeg også selv senere praktiseret som underviser.

Senere har også erfaringerne fra skolegangen i Gørding bidraget til, at min forståelse for livets tilskikkelser er blevet mere moden. Det er en vigtig erfaring for os alle, at vi møder mennesker, som vi svinger med og ikke svinger med. Vi møder både gode og mindre gode lærere, måske også direkte dårlige lærere. Men det hører med til den modenhed, som livet forhåbentlig giver os, at vi bliver i stand til at erkende og lære heraf, ligesom vi må lære, hvad der er det essentielle i de opgaver og udfordringer, vi stilles over for. Og herunder ikke mindst lærer at sortere det ikke-væsentlige fra.

1940-1950

Besættelsen af Danmark rammer også folkeskolen. Mange steder rykker tyske soldater ind i skolebygninger, så lærere og elever må finde andre lokaler, eksempelvis private hjem, fabrikker og lignende.

Også på Gørding skole rykkede besættelsesmagten ind. En del af undervisningen blev derfor flyttet til forsamlingshuset, Sejrsgården og missionshuset.

I 1942 opføres en ny bygning, hvor blandt andet håndarbejde og sløjdlokale indrettes. Byrådsmedlem J.K. Jensen begrundede i 1941 byggeriet således: **Den vældige udvikling, som hele det danske samfund har undergået i den sidste menneskealder, skulle gerne fortsættes, også når den onde tid er forbi - og blandt de ønsker jeg i dag har, er blandt andre dette at føre vor centralskole "up to date".**

Men bygningen er af så dårlig kvalitet, at den kun får lov at stå i godt 20 år, før den rives ned.

I dette årti oprettes for første gang skoler, hvor man tager afstand fra fysisk afstraffelse af elever.

På nederste række ses tvillingerne Anna og Karen, hhv. nr. 3 fra venstre og nr. 2 fra højre. Anna Krebs Nielsen husker en episode, hvor deres lighed kom hende til gavn: - Vi var i fysiklokalet, hvor vi sad på ca. 3 rækker. Vi skulle have "naturhistorie" som det hed dengang. Det var min søster Karens favoritfag - men ikke mit. Jeg havde den pågældende dag ikke læst på lektien, og da læreren bad mig om at komme op til tavlen, vendte jeg mig hurtigt om (Karen sad på rækken lige bag ved mig) og bad hende gå op i stedet for mig. Karen gik til tavlen og blev meget rost af læreren, så det blev en FLOT karakter, JEG fik i bogen lige før termin (ikke selve eksamen). Karen gik ned på sin plads, og en anden elev blev kaldt op til tavlen, men selvfølgelig blev der en fnisen i lokalet, så mens skolekammeraten blev hørt, byttede Karen og jeg plads. Uroen fortsatte, så læreren anede nok uråd: "For at I ikke skal snyde mig, må jeg hellere få Karen op til tavlen." Det gjorde Karen og var altså oppe to gange den time! Det skal siges, at vi altid var ens påklædt, så der var mange, der ikke kunne se forskel. Først efter selve eksamen fortalte vi historien - læreren rystede på hovedet og skyndte sig ud."

Årgang 1961, som ses på billedet, fejrer deres 50-års jubilæum i år samtidig med skolejubilæet. Tolv af eleverne mødes til frokost på skolen den 18. juni.

1950-1960

Kun omkring 5 procent af en ungdomsårgang får en i dette årti en videregående uddannelse.
I 1958 vedtages en ny skolelov, som afskaffer mellemskolen og dermed er et skridt på vej mod en udelt skole. Denne lov ligestiller landsbyskolerne med byskolerne. Mange af de helt små skoler nedlægges, og eleverne samles på større skoler.
Skoleårets begyndelse flyttes til august.

1960 -1970

Dette årti byder på den største fornyelse i folkeskolens historie. Revselsesretten, altså retten til at straffe eleverne fysisk, afskaffes i 1967. Nye fag og emner kommer til samtidig med nye metoder at arbejde på, eksempelvis i grupper. Hvor undervisningen hidtil har været helt lærerstyret, lægges der nu vægt på, at eleverne skal indgå i dialog med læreren, selv tage ansvar, være nysgerrige og opsøge viden.
Ug-skalaen (Ørsteds skala) viger til fordel for 13-skalaen.
På Gørding Skole udvider man. 1965-bygningen opføres, så der er plads til eleverne fra Bjerndrup, Ilsted og Lourup skoler, som lukker i dette årti.

Øjebliksbilleder fra

Inklusion - hvad, hvorfor og hvordan?

Inklusion står højt på dagsordenen i folkeskolen lige nu. Kort fortalt handler det om, at vi skal blive bedre til at sikre, at alle elever føler sig som en vigtig del af fællesskabet, uanset hvilke forudsætninger og særlige behov, de har. Umiddelbart lyder det måske enkelt nok, men årsagerne til, at et barn kan føle sig "udenfor", kan være mange. Faglige vanskeligheder, problemer med at gennemskue de sociale spilleregler eller svære vilkår hjemme er nogle af dem.
Derfor har Gørding Skole gang i mange forskellige tiltag, der har til formål at sikre et trygt og respektfuldt undervisnings- og læringsmiljø for alle.

Anerkendende tilgang
handler om at fremhæve elevernes styrker og fokusere på succeser i stedet for fiaskoer. Det styrker elevens selvværd og motivation.

Klasseledelse
bygger på anerkendelsen, og tilfører en fælles handlemåde i klasserne over for dårlig adfærd. Det giver tryghed for eleven at kende konsekvenserne, mindre uro og dermed bedre læringsmiljø.

Specialpædagogisk indsats
I stedet for at tage elever med særlige behov ud af klassen, gives støtten fremover i klasserne. Elevens behov tilgodeses i fællesskabet og ikke udenfor.

Legepatrulje og venskabsklasser
Hvert spisefrikvarter sørger nogle af mellemtrinsbørnene for at sætte lege i gang og løse konflikter hos de små. Alle små klasser får en ældre venskabsklasse.
Det giver stor tryghed at kende hinanden på tværs af klasser og alder.

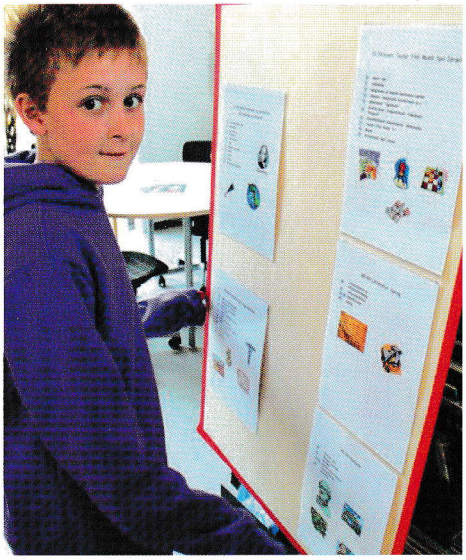

en skoledag

Sjovt at gå i førskole, men helt ærligt, **vi har ikke engang lektier for!**

Den 1. april kom førskolebørnene til skolen. Små, forsagte og lettere ængstelige gemte de sig bag mødrenes bukseben. Overgangen fra børnehavens velkendte rammer til skolen, hvor alle de andre børn er større, de voksne er ukendte og det hele er så stort, var både overvældende og lidt skræmmende.
Men det er allerede længe siden nu, og Marcus og Thor synes, det er rigtig sjovt at gå i førskole.
"Vi leger, gynger, tegner og finder guld på bakken. Og så laver vi opgaver - vi mangler kun to, så har vi lavet dem alle sammen. Men vi har ikke engang lektier for - det troede vi, man fik i skolen."
"Det er min oplevelse, at både børn og forældre synes, førskolen giver en god, tryg begyndelse," siger pædagog/indianer Helle Callesen "Børnene lærer rammerne og de voksne at kende, de vænner sig til nogle af skoledagens rutiner som biblioteksbesøg, opgaver, idræt og udeskole, samtidig med at de naturligvis får meget tid til leg - til at skabe nye relationer."

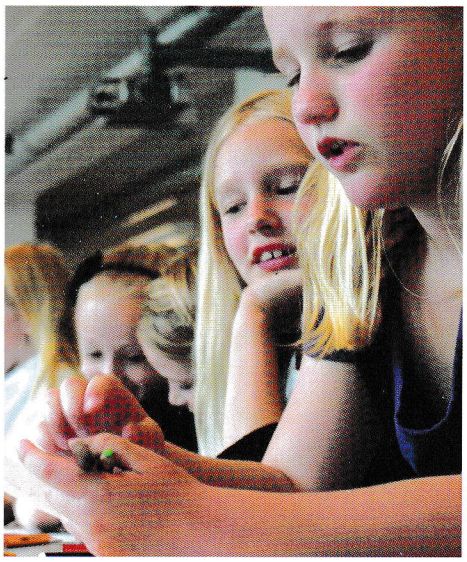

Da mormor gik i skole, måtte eleverne sidde i vindueskarmen

Tre generationer gør status over deres tid på Gørding Skole

Mormor Nora Olesen

Mor/datter Anne Mette Kristiansen

Barnebarn/datter Sine

Nora Olesen kom til Gørding Centralskole fra Ilsted skole i 1955. Her påbegyndte hun - som en ud af kun to piger - sin realeksamen. At komme fra en lille landsbyskole, hvor tre årgange undervistes sammen og så til 1. real i en klasse med 32 elever, hvoraf nogle kom fra Darum, Tjæreborg, Føvling, Vejrup og Jernved, var noget af en omvæltning. Det var da også klassens størrelse, der gjorde, at de dengang måtte sidde i vindueskarmene. Der var simpelthen hverken pladser eller stole til alle.

Som elev på skolen

"Det var noget særligt at få lov at tage realeksamen dengang, så det var jeg naturligvis stolt af. Jeg husker min skolegang i Gørding som en rigtig god tid. Vi fik en masse nye fag og dygtige lærere. Kammeratskabet i klassen var godt, og mange af os har holdt kontakten ved lige gennem årene. Det synes jeg egentlig er ret flot, når man tænker på, at vi ikke var ret meget sammen efter skole dengang. Dels boede vi ret spredt, og dels skulle de fleste af os jo også hjælpe til hjemme om eftermiddagen.

Noget af det, jeg husker som noget specielt, er, at vi sparede op til en tur til Norge i 1958, hvilket var en fantastisk oplevelse for os alle. Blandt lærerne husker jeg særligt Lis Vimmelmann, fordi vi havde en håndarbejde-klub hjemme hos hende nogle eftermiddage. Så hende kom vi lidt tættere på end de andre. Og så havde vi jo svensk. De timer var vi ikke så glade for. Så nogle gange gik vi en flok piger ned til Nidde (lokal kioskejer gennem mange år) og købte ugeblade, som vi så sad og læste i svensktimerne. Men det var også helt specielt. For ellers var det jo om at følge med - vi skulle jo til eksamen i alle fag dengang.

Som mor og mormor

At mine børn skulle gå på samme skole har aldrig bekymret mig. Tværtimod har jeg kun haft gode oplevelser som mor.

Jeg kommer meget på skolen nu, fordi jeg hjælper med at hente og bringe de mindste af de seks børnebørn, som lige nu er elever her. Der er da noget helt særligt over stadig at have sin gang her og på den måde kunne følge med i, hvordan tingene ændrer sig. Jeg kan godt blive bekymret over den kompleksitet og uro, der er i børns liv i dag. De skal forholde sig til så mange ting hele tiden - legeaftaler, idrætsaktiviteter, mobiltelefoner, computerspil og internet. Fordybelse er der sjældent ro til."

Anne Mette Kristiansen er den mellemste af Noras tre døtre. Hun begyndte sin skolegang på Gørding Skole i 1973 i børnehaveklassen. Faktisk det første år, hvor børnehaveklassen eksisterede.

Her viser Sine sin mormor, hvordan et smartboard fungerer

Som elev

"Vi fik fra begyndelsen en god klasselærer i Else Maria Olesen. Hun skabte en tryg atmosfære, med ro til at lære. I 7. klasse fik vi en ung, nyuddannet lærer med masser af gode ideer og styr på tingene. Så hun var et forbillede for mange af os. Alt i alt husker jeg min skoletid som god og uproblematisk.

Som mor

For tyve år siden forestillede jeg mig ikke, at mine børn ville komme til at gå på Gørding Skole. Jeg var nemlig flyttet til Århus og holdt meget af at bo der. Her fik vi også vores første barn, Mads. Men så var jeg en hverdag ved middagstid ude at handle i Vibycenteret, hvor jeg så en flok ret unge drenge hænge ud med hver deres øl i hånden. Jeg kan tydeligt huske, jeg tænkte, at det skulle mit barn ikke have muligheden for, hvis jeg på nogen måde kunne gøre noget for at undgå det. Og i overvejelserne om, hvordan vi skabte så tryg en hverdag som muligt, faldt tankerne på min egen skolegang og opvækst i Gørding - trygheden i det lokale. Så vi vendte tilbage, og det har vi ikke fortrudt.
Som mor til elever på Gørding Skole oplever jeg lærere og pædagoger, som tager børnenes problemer alvorligt og gør en indsats. Som brænder for deres arbejde. Og så synes jeg, vi er heldige med at have mange undervisere med et godt fagligt niveau."

Sine Kristiansen er Anne Mettes mellemste barn. Storebror Mads går i 9. klasse og lillesøster Ida går i 2.
Lige nu har Sine klasseværelse i 1911-bygningen - i det samme klasseværelse, som mormor gik i for 56 år siden.

Som elev

"Gørding Skole er en dejlig skole at gå på, synes jeg. Både fordi jeg går i en god klasse med et godt sammenhold, og fordi vi har mange lærere, som jeg er glad for. De er glade og gode til at finde på anderledes måder at undervise på, så vi ikke bare skal sidde i klassen hele tiden. Vi arbejder meget kreativt, og det kan jeg godt lide.
Der sker også mange nye og spændende ting hele tiden. Fx ombygningen og Space-projektet, som vores klasse er testklasse i, så man kan se, om vi får rørt os mere, når nu vi får alle de nye aktiviteter ude omkring skolen. Jeg glæder mig i hvert fald til, at det kommer, så vi får noget mere at give os til i frikvarterne.
Lige nu kan man også godt mærke, at lærerne har været på kursus i udeskole , for vi laver alt muligt udenfor lige for tiden - det kan jeg rigtig godt lide."

Gladere børn

og bedre læring gennem bevægelse

Turen ud i space

-rum til fysisk aktivitet

Som en af regionens kun syv Space-skoler har Gørding Skole modtaget knap 1,5 mio. kroner til opførelse af playspot, multibane, ny skolegård og rangerbane.

"Hvad er der i hallen i dag?"
Det spørgsmål høres tit op mod spisefrikvarteret, hvor der hver dag er en aktivitet for de største elever. Frikvartersaktiviteterne er en del af Space-projektet - et samarbejde mellem Tryg-fonden, kommunerne og UC Syd med det formål at opmuntre elever til mere daglig bevægelse.
Ole Olesen, som nederst gennemgår skitsen for multibanen, er tovholder på projektet.
"Jeg fornemmer, at der er en kulturændring på vej i forhold til frikvartererne, så det er ved at blive en helt naturlig ting, at man deltager i en aktivitet og får sig bevæget i stedet for bare at sidde og hænge i klassen," siger han. "Generelt for skolen oplever jeg samtidig større fokus på bevægelse - også i undervisningen, hvilket nok hænger sammen med vores nye viden om fordelene ved udeskole.

1970-1980

I 1972 bliver undervisningspligten udvidet fra syv til ni år.
Tre år efter vedtages en ny folkeskolelov, som afskaffer delingen af elever efter 7. klasse. Helt delingsfri bliver skolen dog ikke, for man indfører niveaudeling i nogle fag - det såkaldte grund- eller udvidet kursus. Den nye lov lægger desuden høj vægt på den enkelte elevs udvikling og på at forberede eleverne til aktivt at deltage i et demokratisk samfund, og faget samtidsorientering opstår.

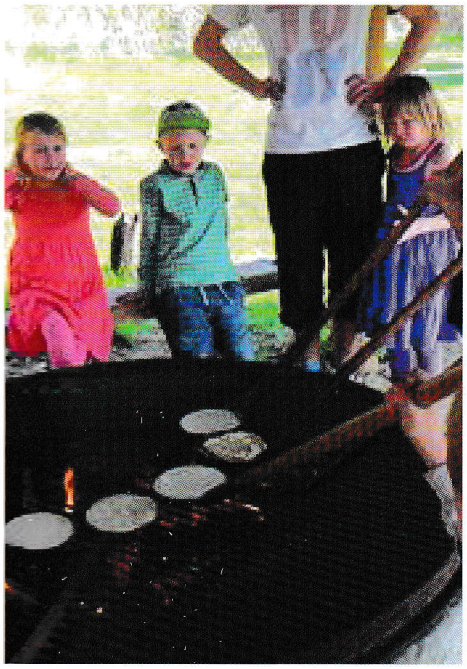

1980 -1990

I de danske hjem ser familiemønstret efter kvindeoprøret i 1970'erne anderledes nu. Nu arbejder både far og mor, så behovet for børnepasning stiger. På mange skoler opretter man derfor SkoleFritidsOrdninger, SFO'er, hvilket ikke falder i lige god jord alle steder.

Forældrevalgte skolebestyrelser erstatter skolenævnene, som indtil nu har haft ansvaret for undervisningen.

Gøgeungen

i Gørding Skoles rede

af John Pedersen, SFO-leder

Den 1. august 1989 startede Gørding skoles fritidsordning (SFO) op med 40 børn. Selve opstarten var en "svær fødsel". Der var fra lokalbefolkningen en stor modstand mod selve institutionsformen, fordi det betød, at fritidshjemmet i "Kernehuset" lukkede. Fra lærerne på skolen var der modstand mod placeringen på skolen. SFO skulle placeres i de daværende udskolingslokaler. Lærerne ønskede, at SFO skulle placeres i 1911-bygningen. Set i bagklogskabens klare lys var det det godt, at kommunen fastholdt den foreslåede placering. Samtidig gav det også et kulturproblem, da der med pædagogerne kom en ny personalegruppe med en hel anden uddannelsesmæssig baggrund ind på skolen.

Trods den turbulente opstart og "svære fødsel" har SFO haft 22 gode og spændende år på Gørding skole og i dag er afdelingen og personalet en fuldt integreret del af Gørding skole. Fra 1989 har SFO'en været igennem mange forandringer fra sin opstart med 40 børn. Sidst i halvfemserne var der tilmeldt 150 børn, men med indførelsen af "helhedsskolen", hvor børnenes skolegang blev til kl. 14.00 kom børnetallet ned på de nuværende ca. 80 børn.

Gørding SFO har igennem årene deltaget i mange arrangementer og været med til at præge byen. Vi har deltaget i byfester med både stande og i optogene. Der blev afholdt "folkekøkkener", hvor børn og forældre mødtes og lavede mad og spiste sammen.

I dag er SFO en velfungerende afdeling af skolen, her summer det af liv. Glade børn, der leger på de fantastiske udeområder, børn, der er i gang på et af værkstederne, børn, der skal på fisketur eller er i gang med bevægelse i hallen, børn der laver mad eller bygger små huse på byggelegepladsen.

Mere end en arbejdsplads

De skulle egentlig bare have været på Gørding skole et par år, men blev der i næsten 40

I 38 år.var Kristian og Ester Holst en del af lærerkollegiet på Gørding skole. Og når det - trods deres oprindelige plan - blev til så mange år, så skyldtes det dels gode kolleger og dels oplevelsen af at være med i en spændende udvikling.

Dengang

Et samfund i samfundet

Da Ester og Kristian blev ansat på Gørding skole i 1960, var de forlovede. Kristian skulle aftjene sin værnepligt, så Ester flyttede alene ind i en af de tjenesteboliger, der hørte til skolen. Og eftersom parret kun var forlovede, kunne de jo slet ikke bo sammen alligevel. Ikke før de var gift. For sådan var det dengang.

De fleste af skolens 14 lærere boede i de tilhørende tjenesteboliger, som var placeret øverst i 1911-bygningen, samt der, hvor klubben nu har lokaler og bygningen overfor. Her boede henholdsvis inspektøren og viceinspektøren.

"Som ung og nyuddannet gav det en stor tryghed at have de andre lærere lige i nærheden. Alle var meget venlige og hjælpsomme, og vi havde et rigtig godt sammenhold. Det var en stor støtte at vide, at der altid var nogen at spørge til råds," fortæller Ester.

Anderledes virkelighed

I 1960 havde en lærer op til 36 undervisningstimer om ugen. Lørdag var også skoledag.

"Når det kunne lade sig gøre, var det fordi, vi dengang underviste efter den blå betænkning, som var en ret udførlig undervisningsvejledning", forklarer Kristian. "Samtidig brugte vi jo heller ikke samme mængde tid på skolehjemsamarbejde som i dag. Vi havde to eller tre forældredage om året, hvor forældrene måtte komme og overvære undervisningen - og det var så det. Ingen elevplaner eller samtaler", tilføjer han.

Parret i dag

"Om morgenen stod børnene opstillet i rækker i skoleskolen og ventede på at komme ind i klassen. De tiltalte lærerne med Hr., fru eller frøken - ikke noget med "du". Det var efternavn og "De". Det var yderst sjældent, at forældre henvendte sig for at stille spørgsmål til det, vi sagde eller gjorde," siger Ester.
Privat og familiemæssigt så tingene også helt anderledes ud dengang.
Esters bekendtgørelse af sin første barsel fik følgende kommentar med fra en forælder: "Nå ja, lærere skal vel også have lov til at få børn."Til parrets tre børn har Ester haft sammenlagt 10 ugers barsel, så for at få tingene til at hænge sammen hjemme, havde de en ung pige - typisk en af de mange, der gik ud af skolen efter 7. klasse.

"Må man sige du?"

I løbet af 1970'erne ændrede mange ting sig i samfundet, og det mærkede man naturligvis også som lærer på Gørding skole.
"De nyuddannede lærere, som kom ud til os, var og gjorde alting anderledes," husker Kristian. "De var kritiske og progressive og brød med alle normer og vaner, vi havde. Dermed blev der sat gang i en debat om mange af de ting, vi gjorde. Fx om hvorvidt vi som lærere kunne tillade os at gå i korte bukser om sommeren, hvilket jo indtil da havde været helt utænkeligt."
Ester fortsætter: "Jeg kan huske, det blev diskuteret på et forældremøde, om det var i orden at sige "du" til læreren, hvilket de fleste efterhånden accepterede. Der var enkelte lærere, hvor det ligesom bare aldrig rigtig faldt naturligt, og som fortsatte resten af deres lærertid med at være hr. eller fru, men vi andre vænnede os hurtigt til den knap så formelle tone."

> Jeg kan huske, det blev diskuteret på et forældremøde, om det var i orden at sige "du" til læreren.

Et følsomt materiale

At være lærer handler ikke om karakterer, men om at føle, at man gør en forskel," uddyber Kristian. Og en særlig kommentar har brændt sig fast i erindringen hos Ester. "I håndarbejde havde vi arbejdet med at sy, og da timen er slut, udbryder en pige med stor begejstring: "Det her er sjovt, det kan jeg finde ud af"". "Børn er et følsomt materiale," siger Kristian. "Man ved aldrig helt, hvordan de tager imod det, man kommer med. Men når man så står i en undervisningssituation og føler, at de suger til sig og har fornøjelse af det, så er det, at det er helt fantastisk at være lærer," forklarer han.

Arbejdet løber i blodet

"Når man er så mange år på samme arbejdsplads, så bliver den en del af ens identitet", siger Kristian. "Og så er det bare en dejlig oplevelse, når man bliver stoppet på gaden af en tidligere elev, som siger: "Dig har jeg haft i skolen - tak for det.""
"At være lærer er et fantastisk arbejde", konstaterer Ester. "Men også et krævende arbejde. Og det, tror jeg, kun er blevet værre med al den dokumentation og alle de tests, der skal til i dag. Så vi nyder at være pensionister nu. Og efter en del år, hvor vi helt uvilkårligt tænkte forberedelse, hver gang vi hørte eller læste noget, der kunne være relevant for undervisningen, så kan vi nu nyde vores søndagseftermiddage helt uden at tænke skole", slutter hun med et smil.

Vores skole

Gørding Skole

Eleverne

Ekta, Katja, Karoline og Rikke fra 0.b synes, det er dejligt at gå i skole, fordi "det er sjovt at få opgaver, at være i skoven og lave insektvæddeløb. Åse (bhkl.leder) er sød, og det er dejligt at få nye venner, som man kan hygge sig med i legetiden. og så lærer man jo også nye ting som matematik - det er sejt."

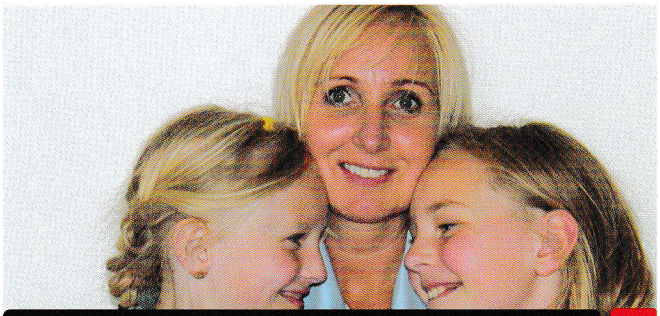

Anette Saatterup Pedersen, mor til Sofia og Stine

Jeg er rigtig glad for Gørding Skole. Når man kommer på skolen som forælder, fornemmer man et højt fagligt niveau og et meget stort engagement blandt personalet. Her bliver tænkt nye tanker, og man er ikke bange for at prøve ting af. Det kræver overskud at kaste sig ud i, og jeg er sikker på, at de nye tiltag kommer vores børn til gode. Ledelsen er lydhør og nem at komme i gennem til, og deres indsats i fht. renoveringen fortjener et skulderklap.

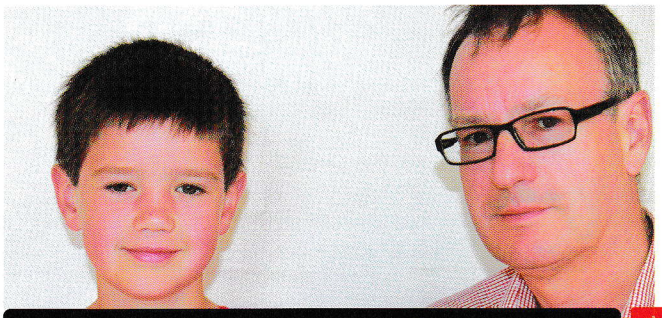

Allan Nyborg Petersen, far til Marcus

Da Marcus skulle begynde på Gørding Skole, regnede vi med at skulle bygge hus i byen snarest, men sådan er det endnu ikke blevet, så vi kører fra og til Esbjerg hver dag. Fra begyndelsen har vi været glade for skolen - modtagelsen var særdeles venlig og imødekommende, og vi har oplevet de voksne omkring klassen som meget kompetente. Udover opbakning, indlæring, afretning og tilretning af Marcus i skolen er han også blevet mødt af gode kammerater og tilhørende dejlige, hjælpsomme forældre. Det er jo ikke altid nemt at have 30 km mellem hjem og skole/kammerater, men det lykkes med fælles hjælp.

Stine Blach Egegaard Nielsen

Som elevrådsformand på Gørding Skole er jeg blevet klar over, hvor stor en udvikling, der er i gang på vores skole, både fysisk og i forhold til undervisningen.
Der er sket utrolig meget det seneste år. Vi er blevet meget mere aktive, og snart får vi en helt masse udeaktiviteter, som gør, at vi både er aktive i timerne og frikvartererne. Mange vil sikkert også bruge aktiviteterne i deres fritid. Vi har fået superlækre lokaler, som gør undervisningen bedre, fordi vi bl.a. kan bruge smartboard.
Mange af lærerne brænder for, at vi får en bedre skole, og det får os elever med til at gøre skolen bedre.
Jeg synes, at vores medbestemmelse som elever på Gørding Skole er helt kanon! Fx er det elevrådet, som er blevet sat til at renovere skolegården, og vi har næsten helt selv bestemt, hvad vi gerne vil have, regnet tilbud ud og fået håndværkerne til skolen.
Jeg har store forventninger til planerne for den næste tid, det at der kommer ny "undervisningsplan" for udskolingen er så godt. Vi trænger et nyt pust, og jeg tror, det vil hjælpe rigtig mange fagligt, at der bliver mere deling i hold. Udenfor bliver arealerne også helt i top, og de, som bedst lærer ved at bevæge sig, får bedre mulighed for det. Desværre er der mange ting, jeg ikke selv kommer til at opleve, men jeg glæder mig på de andre elevers vegne.
Det bliver rigtig trist at skulle forlade skolen til sommer. De ti år på Gørding Skole er jo en stor del af mit liv. Jeg har lært rigtig meget på skolen, både socialt og fagligt. Jeg kan bruge mange ting videre i livet, det at blive valgt som elevrådsformand var jeg ikke forberedt på, men tog imod udfordringen, som har udviklet mig som person. Jeg har turdet gøre nogle ting, som jeg ellers ikke havde vovet. Så selv om der har været meget arbejde i det, så har jeg ikke fortrudt det. Skolen, dens sjæl og liv inde bag dørene har betydet rigtig meget og gør det stadigvæk.

> Til nuværende og kommende elever vil jeg bare sige: spring ud i tingene og vær positive i stedet for at brokke jer - så får I en bedre skolegang.

Lejla Pilakovic er lærer og begyndt på Gørding Skole i dette skoleår

Som ny kan man godt være lidt usikker. Så er det helt fantastisk, at ens kolleger er så åbne og hjælpsomme, som jeg har oplevet det her. Der er en stor forståelse og omsorg for hinanden - man forsøger at aflaste hinanden så meget som muligt. Det er dejligt at være en del af, og jeg håber, at jeg skal være her mange år endnu.

Lærer og læsevejleder Carina Vesti Madsen

Gennem de ni år, jeg har været ansat, er det næsten blevet en helt anden skole. Vores arbejde med anerkendelse har betydet, at der er en utrolig positiv energi mellem børn og voksne, og mellem os kolleger, fordi vi fokuserer på det, der lykkes. Det, at jeg har nogle virkeligt dygtige kolleger, inspirerer og motiverer mig til hele tiden at udvikle mig og yde mit bedste.

Anita Vang Jensen har været sekretær på Gørding Skole i ti år.

- Jeg er utrolig glad for den daglige kontakt med børn, for-ældre og kolleger, som mit arbejde på kontoret indebærer. Her er en god omgangstone, og når eleverne kommer ind til os, er de altid søde og høflige. Og vigtigst af alt for mig er den gode stemning, der er mellem os personale. Det gør, at jeg glæder mig til at komme på arbejde hver dag.

adidas

Elev-erindringer gennem tre generationer tegner samme mønster:

Læreren skaber skolen

Ikke mange husker, hvordan deres undervisning foregik. Til gengæld husker de fleste, hvordan lærerne talte, hvilket tøj de bar, og ikke mindst hvordan de behandlede eleverne

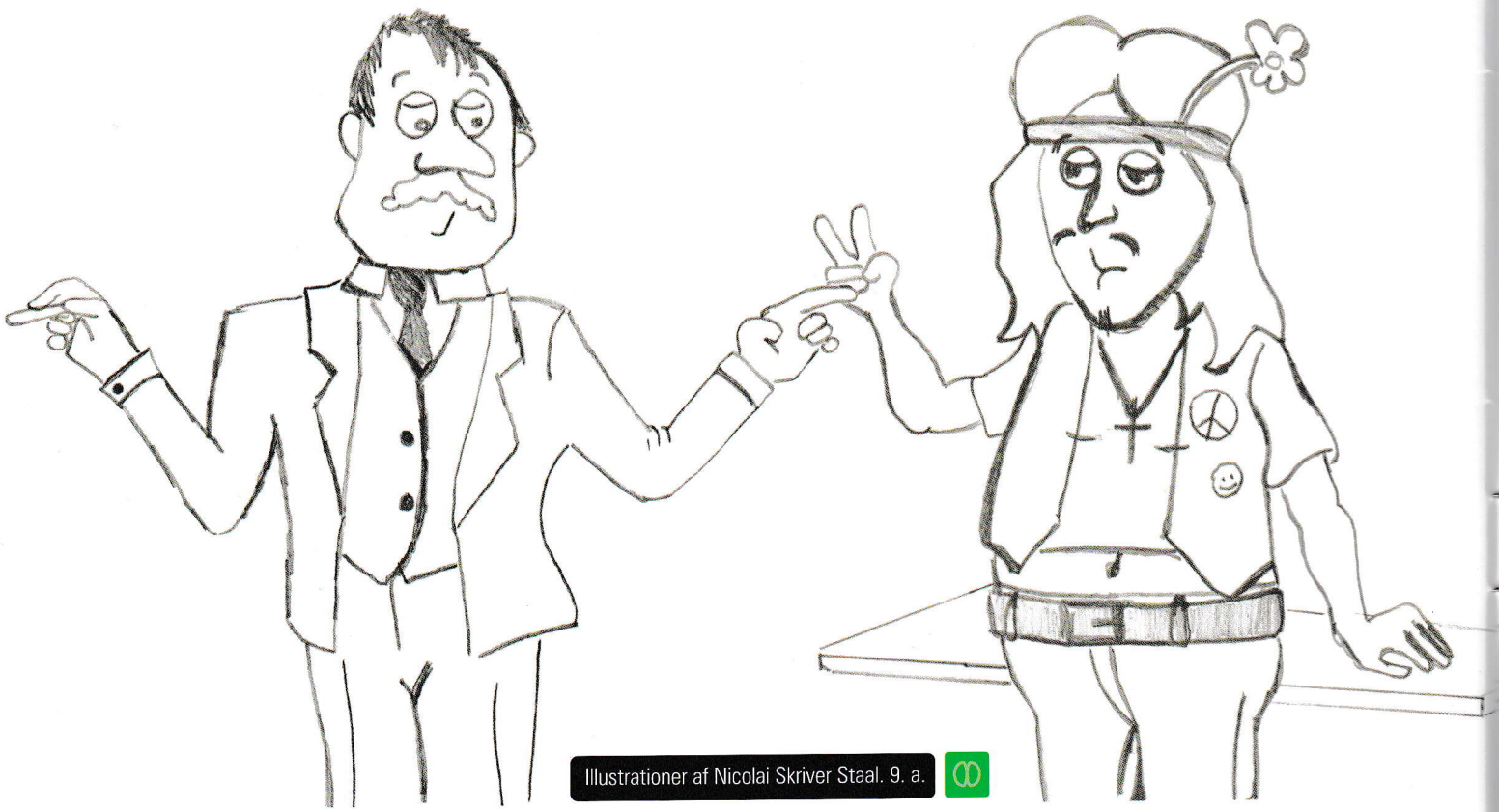

Illustrationer af Nicolai Skriver Staal. 9. a.

En scene fra et klasseværelse i 1950'erne:

Karen, som er elev, tygger tyggegummi i matematiktimen, fordi hun har opdaget, at hun så regner bedre. To gange tidligere har hun fået lussinger af matematiklæreren, men denne gang stopper han op og spørger, hvorfor hun dog bliver ved. Karen forklarer sig, hvorefter læreren giver hende lov til at blive ved.

Denne gestus har brændt sig fast i Karens bevidsthed, og hun tænker tilbage på læreren som helt fantastisk.

Eksemplet her stammer fra ph.d. stipendiat Helle Bjerg, Danmarks Pædagogiske Universitet. Hun har skrevet ph.d.-afhandlingen "Skoling af lyst. Fornemmelser og fantasier i tre elevgenerationers erindringer om livet i skolen 1950-2000." Afhandlingen er baseret på interviews med en række tidligere elever fra 50'erne, 70'erne og 90'erne.

Autoritet ingen selvfølge

"Det viste sig hurtigt, at når jeg spurgte ind til undervisningsmetoder, så var der ikke mange, der kunne huske noget konkret. Til gengæld var det fantastisk, hvad de kunne huske af små, glimtvise, sanselige episoder - som fx måden læreren så på dem, hvordan han havde reageret i en bestemt situation, og om han var retfærdig."

På tværs af generationerne tegner sig et billede af nogle bestemte lærertyper, der har gjort indtryk på eleverne - på godt og ondt. Forestillingen om, at man som elev i 50'erne pr. automatik havde respekt for sine lærere, er ifølge Helle Bjerg en myte.

"Gennem alle årene gælder det, at en lærer kun "lykkes" - altså huskes som en god lærer, hvis eleverne tildeler ham eller hende autoritet. Det kommer ikke af sig selv, men gennem relationer til eleverne. Sådan var det også i 50'erne. Her findes også eksempler på, at elever udsætter den helt umulige lærer for grove drillerier, finder på øgenavne og lignende respektløs opførsel. Det, der var anderledes dengang var ganske enkelt elevernes forventninger om, hvad den gode lærer var."

Forventninger til læreren

I 1950 var der en klar forventning om, at lærerne skulle behandle alle elever ens for at være retfærdige.

Lærerens rolle var at give eleverne faglige kundskaber og færdigheder fra sin ophøjede plads bag katederet. Fokus var på eleven som elev og på det, der skulle undervises i.

"Hvis en lærer på dette tidspunkt viste interesse for elevernes liv, fx ved at spørge, hvad de lavede i fritiden, så gjorde han noget, eleverne ikke forventede, og de oplevede det derfor som noget, der fik denne lærer til at skille sig ud som noget særligt," uddyber Helle Bjerg.

I 1970'erne kom en ny generation af lærere, som trådte ned fra den ophøjede plads. Forventningerne til denne generations lærer var, at han kunne se tingene fra elevernes perspektiv, og at han var opmærksom på eleven som individ og ikke bare som elev.

Individualiseringen fortsætter frem til 1990'erne, hvor det forventes, at læreren ser og anerkender elevernes forskellige forudsætninger, fagligt, socialt og personligt. "Læreren skal kunne se forskelligt på eleverne og sørge for at vække den enkeltes engagement. Ellers har læreren et problem," siger Helle Bjerg og uddyber:

"Med de ændrede forventninger til lærerrollen ændrer kravene sig også. For hvis vi fx ser på et fænomen som kedsomhed, så var det noget, man i 50'erne og 70'erne accepterede som et vilkår i skolen. Men det gør man ikke mere. Jeg har et eksempel på, at nogle forældre i 90'erne klagede til skolen over, at deres søn kedede sig i undervisningen.

"Nutidens lærer - fanget i et paradoks

Om det er blevet lettere eller sværere at være lærer i dag end det var for 50-60 år siden, kan Helle Bjerg ikke give noget svar på. Men hun mener, at lærerens opgave er blevet mere kompleks, end den var tidligere.

> "Udgangspunktet var at vise efterkrigstidens skoleudvikling set fra elevernes perspektiv, ikke mindst med fokus på, hvad 60'ernes og 70'ernes pædagogiske nytænkning betød," forklarer Helle Bjerg.

"Som lærer i dag skal man på den ene side helst være lidt som eleverne for at se tingene fra deres perspektiv og på den anden side have en position, som er meget forskellig fra dem selv, så de netop tildeler en den autoritet, der skal til. Det er jo noget af et paradoks," forklarer Helle Bjerg.

"Der stilles mange fordringer til læreren i dag og man kunne jo godt frygte, at man - i sine bestræbelser for hele tiden at leve op til dem alle - bliver usikker og dermed får svært ved at træde i karakter."

Så et godt råd kunne være at notere sig, at karakteristikken af den gode lærer - trods skolepolitiske og pædagogiske ændringer - stort set ikke har ændret sig på tværs af generationerne:

"Den gode lærer er den, som kan og vil sit fag og samtidig lader eleverne mærke, at han også vil dem," slutter Helle Bjerg.

Thorkild Thejsen er afgangselev fra Gørding skole årgang 1961. Efterfølgende uddannede han sig til lærer og arbejdede gennem en årrække i folkeskolen - et arbejde, som optog ham i en sådan grad, at han skrev artikler og bøger om det i sin fritid. Den store interesse for lærergerningen førte ham så til fagbladet Folkeskolen - som journalist og gennem 23 år som redaktør. (På klassebilledet side 7 ses Thorkild Thejsen til højre for Christen Sørensen). Her får vi hans bud på, hvad der er

Skolens fornemste opgave

"Tiden i folkeskolen har en fantastisk stor betydning. Her skal man jo ikke bare lære at læse og skrive, men i virkeligheden også den store udfordring, det er at begå sig i et fællesskab, arbejde sammen og løse konflikter", siger Thorkild Thejsen.

"Vi ser mange uhyggelige eksempler på, hvor galt det kan gå, hvis man af den ene eller anden grund får en dårlig skolegang. En lærer kan komme til at sige eller gøre noget, som eleven opfatter som nedladende. Det påvirker motivationen og dermed også resultaterne. Omvendt kan en lærers anerkendelse opmuntre en elev til virkelig at yde sit bedste og dermed få bedre muligheder senere i livet," tilføjer han.

Ifølge Thorkild Thejsen bygger en god skolegang på en god kontakt og gensidig respekt mellem lærere og elever.

"Når jeg kommer rundt på skoler, mærker jeg hurtigt, om det er et sted, jeg gerne ville have haft mine børn til at gå. Den fornemmelse får jeg, når der er en god stemning mellem elever og lærere sammen med en atmosfære af faglig seriøsitet - af, at her er man sammen om noget vigtigt - nemlig om at lære noget," forklarer han.

Efter Thorkild Thejsens opfattelse er den gode lærer et menneske, der besidder en intuitiv ekspertise - det vil sige en, der udover at være dygtig til sit fag, kan skabe en god kontakt til eleverne ved at lytte til dem og fornemme, hvor de er - personligt, socialt og fagligt.

> Folkeskolen er ikke bare vores første lærested. Den er samtidig det sted, hvor succeser og fiaskoer er med til at forme det billede, vi danner af os selv

"Man skal dels kunne fornemme, hvordan det fungerer i klassen som gruppe og dels, om den enkelte elev har behov for omsorg eller for at blive presset lidt fagligt," uddyber han og tilføjer, at den gode lærer også er meget bevidst om elevernes forskellige forudsætninger og dermed opmærksom på, at det, han siger og gør, bliver opfattet forskelligt.

"Det er jo tankevækkende, hvor forskellige opfattelser elever tit har af den samme lærer. Det kan fx være, hvis læreren bruger ironi, som nogle forstår og andre ikke. Det kan være farligt", forklarer han.

Men læreren er ikke den eneste faktor for, hvordan en folkeskole fungerer.

"En forudsætning for en velfungerende folkeskole er, at den har en ledelse, som kan gå forrest i udviklingen på skolen, inspirere og støtte op om de ansatte".

Sagt i 6. b:

- Alle kender alle. Det giver tryghed og en god fornemmelse, når man går rundt på skolen
- Vi er faktisk lidt forkælede, når man ser på, hvor flot vores skole er. Bjarne har gjort det godt
- Lærerne viser, at de godt kan lide os
- Eleverne får lov til at bestemme mange ting gennem elevrådet, og det gør, at vi også selv passer bedre på skolen
- Vi har et godt fællesskab

Trist at sige farvel

Pernille 9. c.

Tiden på Gørding Skole har betydet meget for mig - her har vi lært at være en del af et større fællesskab og at være tolerante over for hinanden, selv om vi er forskellige. Her er plads til alle.
Noget af det, der har været vigtigst for mig, er de lærere, som har vist interesse for, hvem jeg er som person og ikke bare som elev, og som kan finde på at blive siddende ind i frikvarteret og snakke med os, fordi de synes, det er hyggeligt. Når man føler, at lærerne giver noget af sig selv, så får man også selv mere lyst til at gøre en indsats, synes jeg.
En anden god ting er, at der bliver tænkt mere og mere på, hvordan undervisningen kan varieres - med holddeling, men også med mere bevægelse. I det hele taget synes jeg, det er fedt, at der er kommet så meget opmærksomhed på sundhed og motion.

Jeg kommer til at savne Gørding skole rigtig meget.

1990-2000

Med flodbølgen af information, som med internettets udbredelse er svømmet ind over landet, bliver nødvendigheden af at kunne forholde sig reflekterende og kritisk stadig større. Projektopgaven indføres med skoleloven i 1993, for at styrke "den problemorienterede, undersøgende, afprøvende, reflekterende og stillingstagende arbejdsform, som et væsentligt bidrag til den almene dannelse."
Niveaudelingen fra 1975 afskaffes - nu skal eleverne ikke længere deles, lærerne skal i stedet tilrettelægge en undervisning, der tilgodeser hver enkelt elevs behov - også kaldet undervisningsdifferentiering.

Gørding Skole

Fra Vejrup til Gørding - frygten for det ukendte
Jeg var meget nervøs for at skulle til Gørding, fordi jeg havde hørt en masse rygter om, hvordan det var. At der var meget mobning, og at lærerne var dårlige. Jeg var bange for at skulle mobbes, for det har jeg prøvet tidligere.
Men sådan er det jo slet ikke. Der er ingen mobning overhovedet, og vi har et rigtig godt sammenhold i klassen. Jeg synes, alle kan snakke med hinanden. Og så er jeg rigtig glad for de lærere, jeg har fået herovre.
Signe, 7.a

Dagens smil på biblioteket
Helle og en førskole-elev kommer på biblioteket for at vise mig "dagens fangst":
en kæmpestor og meget flot ligustersværmer.
Den begynder at røre temmelig meget på sig, da drengen tager låget af, og Helle siger derfor: " Du må hellere skynde dig at lægge låget på igen, så den ikke flyver ud i biblioteket - det bliver Kirsten nok ikke så glad for." Drengen kigger på mig og siger: "Bare rolig - den spiser ikke bøger."

Jubilæumsprogram

Lørdag den 18. juni 2011 Gørding skole 100 år

Gørding Skole

Kl. 14.00 Skolen åbner. **Frem til klokken 18 er der mulighed for:**
- at blive vist rundt på skolen af nuværende elever
- at opleve elever i arbejdende værksteder
- at se tidsfrise, udstillinger og underholdende indslag
- at købe en lille forfriskning i skolens Madhus
- at se skolens nye udearealer i anvendelse
- at se parkour-opvisning kl. 15.00 og 17.00

Kl. 18.00 **Fællesspisning i Gørding Idræts- og Kulturcenter**
- ved indgangen vil I få hjælp til at finde jeres klassebord
- i løbet af aftenen vil der være musik, sang og lidt underholdning
- drikkevarer kan købes
- efter middagen kan der danses og hygges til festen slutter

Kl. 02.00 **Tak for i aften**

